

Slimmer organiseren doorlooptijden Jeugd

Hoe organiseren we ons werk en onze ketensamenwerking op een slimme manier zodat we jongeren die verdacht worden van een strafbaar feit snel een betekenisvolle reactie kunnen geven op hun gedrag?

Een handreiking om te leren & te inspireren tussen regio's.

Inleiding

In 2017 heeft op verzoek van het bestuursdepartement van het Ministerie van Justitie en Veiligheid een onderzoek plaatsgevonden naar de 'versnellers en vertragers' in de jeugdstrafrechtketen ten aanzien van de doorlooptijd tussen het eerste verhoor en de uitspraak (zie rapport Significant, Versnellers en vertragers in de jeugdketen, 2017). In dit onderzoek is in de regio's Noord-Holland en Midden-Nederland bekeken wat de succesfactoren en verbetermogelijkheden zijn ten aanzien van de doorlooptijden. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn in 2018 deze regio's opnieuw bezocht om te bekijken wat er na een aantal maanden kan worden geleerd van deze regio's ten aanzien van de verbeteracties. Tevens heeft in de overige acht regio's ook een proces plaatsgevonden waar de ketenpartners gezamenlijk hun versnellers en vertragers hebben benoemd, verbeteracties in gang hebben gezet en hier vervolgens samen op hebben gereflecteerd.

Tijdens de bijeenkomsten is een aantal rode draden benoemd ten aanzien van de versnellers en vertragers. Ook is een aantal regionale praktijken besproken waarvan de regio's hebben aangegeven dat deze de samenwerking in de keten en de doorlooptijden zouden verbeteren. Dit maakt het interessant om de delen met andere regio's. Voorliggende handreiking is dan ook bedoeld ter inspiratie.

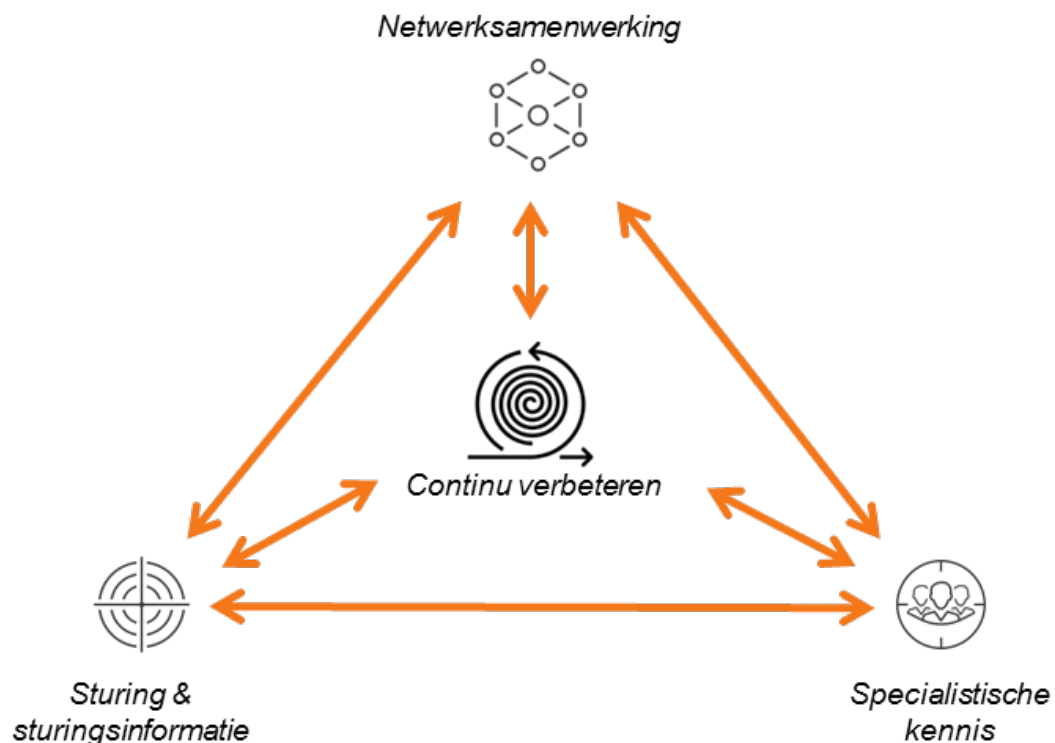
Leeswijzer

De handreiking is opgebouwd door per ketenpartner de belangrijkste inspiratievoorbeelden uit de ronde langs de regio's te benoemen.

In het eerder genoemde rapport uit 2017 blijkt dat men de volgende stappen kan zetten om de versnellers nog meer in te zetten en/of de vertragers aan te pakken:

1. *Ontwikkeling van ketengericht werken en handelen naar werken en handelen in netwerken.*
2. *Op basis van sturingsinformatie sturing geven aan het netwerk.*
3. *Inzet van specifieke kennis van het jeugdstrafrecht.*
4. *Als netwerken continu leren en verbeteren.*

Langs deze vier lijnen zullen per partner de inspiratievoorbeelden uit de bezochte regio's worden gepresenteerd.

Politie

Jeugdexpertise Alle ketenpartners onderstrepen het belang dat voor het goed beoordelen van en werken aan jeugdstrafrechtzaken, specialistische kennis is vereist. Het beleggen van het taakaccent jeugd bij specialisten draagt bij aan de kwaliteit en tijdigheid van de afhandeling van zaken, is de mening van de betrokkenen in de regio's.

Hoe kan deze jeugdkennis binnen de politie worden georganiseerd, waar in een groot aantal regio's juist de slag is gemaakt naar meer generalistisch werken? In Noord-Nederland zijn in ieder basisteam maximaal **twee operationeel experts Jeugd** benoemd. Zij kunnen meekijken in een zaak, bijvoorbeeld op het moment dat een proces-verbaal retour wordt gestuurd. Deze operationeel jeugdexperts worden ingezet voor collegiale toetsing én als aanspreekpunt richting partners in de regio. Vier á vijf keer per jaar vindt een satellietoverleg plaats voor alle operationeel experts Jeugd. In Limburg is jeugd ondergebracht in de teams Sociaal Domein. Jeugdzaken in het sociaal domein die veel voorkomende criminaliteit (VVC) betreffen, worden in samenwerking met het opsporingsteam opgepakt.

Sturingsinformatie en sturing Sturingsinformatie (zoals inzicht in het aantal dagen dat een zaak 'ligt te wachten' op behandeling) is een minimale vereiste om verbeteringen in de doorlooptijden doelmatig te organiseren. Met sturingsinformatie is het mogelijk om de meest impactvolle knelpunten vast te stellen en te bezien of verbeteracties tot effecten leiden. Sturing betekent niet alleen 'harde sturing' op cijfers, maar betekent (juist) ook betrokkenheid en samenwerking (in een organisatie of tussen organisaties) verbeteren. "Alles wat je aandacht geeft, groeit." Sturing vindt plaats binnen de individuele ketenpartners én op de keten als geheel.

- *Sturingsinformatie:* In Midden-Nederland, Noord-Holland, Limburg en Amsterdam zijn **monitors** ontwikkeld waarin met behulp van data uit BOSZ lijsten worden gemaakt van alle jongeren die 'in behandeling' zijn bij politie. Hieraan gekoppeld is een aantal variabelen dat betrekking heeft op de doorlooptijd tussen het eerste verhoor en het inzenden PV naar het OM. Door deze monitor is er bij de politie actueel inzicht in 'het onderhanden werk' en is tijdig zicht op zaken die vanuit het perspectief doorlooptijden in het rood komen. Kortom; zaken waarbij de tijdsduur tussen datum eerste verhoor en datum inzenden PV naar het OM de Kalsbeeknorm van 30 dagen lijkt te gaan verstrijken of reeds is verstreken.
- *Sturing:* Belangrijk is om met de sturingsinformatie ook werkafspraken te maken over wie stuurt op basis van de beschikbare data en hoe escalatielijnen zijn ingebouwd.

In Amsterdam is een **rappelsysteem** ontwikkeld om aandacht voor het tijdig afhandelen van zaken te waarborgen. Door dit systeem worden binnengekomen zaken gekoppeld aan een contactpersoon binnen de politie. Wanneer de zaak over een norm gaat, gaat er een eerste melding uit naar iemand binnen het team die de personen aanspreekt of aanstuurt op het tijdig afhandelen van de zaken. Mocht dit niet leiden tot verbetering wordt aan de leidinggevende een signaal gestuurd.

In Midden-Nederland worden overzichten uit de ontwikkelde monitor wekelijks verstuurd naar alle teamchefs. Het is per basisteam mogelijk om de doorlooptijd over langere tijd inzichtelijk te maken. De **zaaks-coördinatoren** kunnen aan de hand van deze cijfers sturen.

In Limburg houdt de coördinator Veel Voorkomende Criminaliteit toezicht op de Kalsbeeknormen. Dit gebeurt via BOSZ en door het Team Sociaal Domein. **Wekelijks wordt via BOSZ gezamenlijk met het OM een overzicht uitgedraaid om te kijken welke jeugdzaken er zijn.**

Hierdoor kan er een vinger aan de pols worden gehouden op de jeugdzaken en kunnen waar nodig collega's worden aangesproken. Binnen de basisteams werkt iedereen met BOSZ en kan iedereen daar uitdraaien ten behoeve van de sturing uit maken.

- Een bevinding is dat de *datum eerste verhoor* niet altijd wordt ingevuld in het politiesysteem. Als deze datum niet aanwezig is dan kijkt men terug naar de pleegdatum. Dit zorgt voor langere doorlooptijden.
- *Basis op orde*. In Limburg is er een **week van de opsporing** georganiseerd. In één week is geprobeerd om alle achterstallige zaken weg te werken. In een aantal basisteams is dit gelukt.
- In Zeeland-West-Brabant is er meer **sturing op zaaksniveau** door de districtschef en teamchef op doorlooptijden aan de hand van cognosrapportage 2371.

Netwerksamenwerking. Het is belangrijk dat partners bij vragen snel contact kunnen opnemen met elkaar.

In de regio's Den Haag en Amsterdam wordt bij de politie bij afwezigheid in de mail een **afwezigheidsassistent** aangezet met daarin een verwijzing naar een collega (of team) die bereikbaar is voor vragen over een dossier. Dit wordt positief door het OM en de RvdK gewaardeerd.

Continue leren en verbeteren

- In Amsterdam is door het OM **steekproefsgewijs een aantal zaken bekeken** waar de doorlooptijd hoog is. De uitschieters ten aanzien van lange doorlooptijden worden in overleg tussen de politie en het OM geanalyseerd op casusniveau.
- In de regio Noord-Nederland is de afspraak gemaakt dat wanneer het OM opmerkingen heeft op een dossier, ze dit melden bij Bureau Ketensamenwerking met naam en rugnummers. **Bureau Ketensamenwerking** zorgt ervoor dat deze **feedback** - ook complimenten - worden doorgezet naar de basisteams.
- In Midden-Nederland wordt op casusniveau (uitschieters) bekeken wat de oorzaak is voor de lange doorlooptijd. Dit '**uitpluizen**' van **casuïstiek** vindt in ketenverband plaats.
- In Limburg is continu bekeken waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. Samen met de **bureaus ketensamenwerking** (samenwerkingsverband tussen politie en OM) wordt vijf à zes keer per jaar bijeengekomen om te kijken waar tegenaan wordt gelopen en waar verbeteringen in kunnen worden aangebracht.
- In Oost-Brabant wordt benadrukt dat **beleving en gedrag** van belang zijn voor het verbeteren van de doorlooptijden. Aan de werkers zou moeten worden uitgelegd waarom het voor de ontwikkeling van de jongeren belangrijk is om de zaak binnen dertig dagen bij het OM aan te leveren.

Werkproces

- In Noord-Nederland is de **kwaliteit van de dossiers** in de zogenaamde bulkzaken verbeterd doordat een politiemedewerker de kwaliteit van het dossier checkt voordat deze wordt ingestuurd naar het OM. Het moment van insturen geldt voortaan als de datum bij binnenkomst OM. Hierbij gaat

het niet om het definitieve PV. Eerder gold de datum binnenkomst OM pas op het moment dat het OM akkoord ging met hetgeen de politie had aangeleverd.

- In Amsterdam worden om jeugdzaken te onderscheiden van andere zaken, dossiers van **jeugdzaken bewaard in gele mappen in een dossierkast** zodat deze direct opvallen.
- In Midden-Nederland blijven jeugdigen die zijn besproken op ZSM en die niet in verzekering zijn gesteld, maar waarvan de afdoening nog niet bekend is, als **preventief gehecht op de verdachtenmonitor** zichtbaar.
- In Oost-Brabant hebben politiemedewerkers op ZSM een **basisteam geadopteerd** om het aantal fouten in PV's dat achteraf gecorrigeerd moest worden, terug te dringen.

Openbaar Ministerie

Jeugdexpertise. Alle regio's en alle partners onderstrepen het belang dat voor het goed beoordelen van en werken aan jeugdstrafrechtzaken specialistische kennis is vereist. Het beleggen van het taakaccent jeugd bij specialisten draagt bij aan de kwaliteit en tijdigheid van de afhandeling van zaken, is de mening.

- In Midden-Nederland is **materiaal ontwikkeld dat gericht is op de basiskennis ten aanzien van de behandeling van jeugdzaken**. Dit betreft een poster 'extra handelingen bij een zaak met een minderjarige verdachte', een boekje met de toelichting op de verschillende afdoeningen met jeugdigen, een poster met situaties en randvoorwaarden voor bepaalde afdoeningen én een beschrijving hoe een advies bij RvdK wordt aangevraagd.
- In Noord-Holland wordt kennis over het Jeugdstrafrecht bij de grote groep collega's (ook de collega's die niet perse een expertisegebied op jeugd hebben gekozen) blijvend onder de aandacht gebracht en geactualiseerd d.m.v. **opleiding of een quizvorm** (Noord-Holland).
- In de **organisatiestructuur keuzes maken ten aanzien van bundeling jeugdexpertise**. Noord-Holland zet specialistische jeugdofficieren en jeugdexpertise bij de administratie in, Den Haag werkt met een jeugdpoule en in Amsterdam is een vaste groep jeugdspecialisten aangesteld die (twee)maandelijks bijeenkomt en ook TOM-zittingen jeugd uitvoert.

Sturingsinformatie en sturing. Sturingsinformatie is een minimale vereiste om verbeteringen in de doorlooptijden doelmatig te organiseren. Met sturingsinformatie is het mogelijk om de meest impactvolle knelpunten vast te stellen en te bezien of verbeteracties tot effecten leiden. Sturing betekent niet alleen 'harde sturing' op cijfers, maar betekent (juist) ook betrokkenheid, samenwerking (in een organisatie of tussen organisaties) verbeteren. "Alles wat je aandacht geeft groeit." Sturing vindt plaats binnen de individuele ketenpartners én op de keten als geheel. Randvoorwaardelijk voor de inrichting van sturing (en het ontwikkelen van sturingsinformatie) blijkt **voldoende capaciteit** te zijn om te kunnen sturen binnen het OM.

- *Sturingsinformatie:* In Midden-Nederland, Den Haag, Limburg, Oost-Brabant en Noord-Holland zijn **monitors** ontwikkeld waarin met behulp van data uit de OM-systemen lijsten worden gemaakt van alle jongeren voor wie het OM een beoordeling dient uit te voeren. Hieraan gekoppeld is een aantal variabelen dat betrekking heeft op de doorlooptijd tussen ontvangst PV door de politie en de eerste beoordeling door het OM. Door deze monitor is er binnen het OM actueel inzicht in 'het onderhanden werk' en is tijdig zicht op zaken die vanuit het perspectief doorlooptijden in het rood komen.
- *Sturing:* Belangrijk is om met de sturingsinformatie ook werkafspraken te maken wie stuurt op basis van de beschikbare data en hoe escalatielijnen zijn ingebouwd.

In Limburg zijn er **ketenbrede acties** ondernomen waaronder het ophalen van vertragers binnen de keten en het maken en delen van een projectplan om het vervolg af te stemmen. Ook is het proces verkeerstoren in samenwerking met ZM en de coördinator geoptimaliseerd en is de query intern gezuiverd.

In Noord-Holland is er een **clusterhoofd** die verantwoordelijk is voor de jeugdadministratie en die zicht heeft op de werkvoorraad. Als zaken uit

termijn dreigen te lopen, signaleert deze persoon dit. Iedere zes weken is hierover een gesprek. Daarnaast is er een **coördinerend jeugdsecretaris**.

In Midden-Nederland hebben de OvJ's en secretarissen **tien-minuten gesprekken** met hun teamleiders, waarin ook aandacht wordt gevraagd voor de nog te beoordelen zaken. Ook vindt er een **maandelijks overleg** plaats met het afdelingshoofd, de teamleiders, de coördinerend jeugdofficier en de afdeling bedrijfsvoering over het verbeteren van de doorlooptijden.

In Den Haag wordt sturing gegeven door een **sectie coördinator**, die gekoppeld is aan de jeugdpoule en de teamleider.

- Een bevinding is dat de *datum eerste verhoor* niet altijd wordt ingevuld in het systeem. Als deze datum niet aanwezig is dan kijkt men terug naar de pleegdatum. Dit zorgt voor langere doorlooptijden.
- *Basis op orde:*
In Noord-Nederland zijn **oude zaken weggewerkt** waardoor de doorlooptijden zijn verkort. Ook in Midden-Nederland gaat het OM aan de slag met het **wegwerken van (te) oude zaken** die drukken op de doorlooptijden.

Netwerksamenwerking & continu leren en verbeteren:

- In Amsterdam is door het OM **steekproefsgewijs een aantal zaken bekeken** waar de doorlooptijd hoog is. De uitschieters ten aanzien van lange doorlooptijden worden door politie en OM in overleg geanalyseerd op casusniveau.
- In Midden-Nederland wordt op casusniveau (**uitschieters**) bekeken wat de oorzaak is voor de lange doorlooptijd. Dit 'uitpluizen' van casuïstiek vindt in ketenverband plaats.
- In de regio Noord-Nederland is de afspraak gemaakt dat wanneer het OM opmerkingen heeft op een dossier, ze dit melden bij Bureau Ketensamenwerking met naam en rugnummers. **Bureau Ketensamenwerking** zorgt ervoor dat deze feedback - ook complimenten - worden doorgezet naar de basisteams.
- In Limburg wordt er continu gekeken waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. Samen met de **bureaus ketensamenwerking** wordt vijf à zes keer per jaar bijeengekomen om te kijken waar er tegenaan wordt gelopen en waar verbeteringen in kunnen worden aangebracht.
- Het OM heeft in Rotterdam in overleg met ZM **een handreiking** gemaakt voor de planning van zaken op de jeugd politie rechterzittingen.
- In Oost-Brabant hebben OM en de RvdK de afspraak gemaakt om **zittingsroosters te delen** zodat de RvdK sneller weet welke zaken er op de rol staan en hoe zij hun capaciteit daarop kunnen afstemmen.
- In Zeeland-West-Brabant is met vertegenwoordigers uit de keten een **werkgroep doorlooptijden jeugd** gevormd met als gezamenlijk doel de Kalsbeeknorm te halen als norm voor de doorlooptijden. De werkgroep heeft **een (dynamisch) Verbeterplan Doorlooptijden Jeugdproces** opgesteld waarin concrete acties zijn geformuleerd voor de aanpak van doorlooptijden jeugd. De werkgroep monitort de voortgang en de uitkomsten hiervan worden teruggekoppeld aan de ketenpartners. Elk half jaar worden de afspraken met de ketenpartners geëvalueerd.

Werkproces

- In Amsterdam is er een protocol TOM-zitting geschreven omdat er signalen waren dat de TOM-zittingen opliepen. Het doel van dit **protocol is om de TOM-zitting minderjarigen** strakker in te richten en een verbetering van de doorlooptijden jeugd te bewerkstelligen. In het protocol is onder meer opgenomen dat wanneer op voorhand twijfel is over de acceptatie van de transactie, vooraf contact wordt opgenomen met de raadsman om te overleggen in hoeverre de TOM-zitting zinvol is en of het beter is om direct naar de zitting door te verwijzen. Daarnaast wordt, wanneer een verdachte het strafvoorstel niet accepteert, direct een aantal opties voor een zittingsdatum gegeven.
- In het Verbeterplan van Zeeland-West-Brabant is opgenomen dat als een jongere niet akkoord gaat op TRIP-zitting of niet verschijnt, de zaak meteen zal worden door gepland op een TRIP- of KR-zitting. Waar mogelijk wordt de uitnodiging/dagvaarding in persoon uitgereikt.
- In Amsterdam wordt er aandacht gegeven om in zaken met meerdere verdachten te kijken naar de **haalbaarheid van vervolging**. Nu worden de verdachten vaak vrijgesproken, maar wel pas nadat ze 'door het hele systeem zijn gegaan'. Wanneer vooraf kritisch naar de haalbaarheid wordt gekeken, kan dit voorkomen worden.
- In het Verbeterplan van Zeeland-West-Brabant is opgenomen om **de termijn van de planning van OM-zittingen** terug te brengen van twaalf naar acht weken.
- In Oost-Brabant is er door het OM ingezet op **flexibele zittingen** waardoor alle beschikbare zittingsruimte wordt benut en TUL-zittingen snel kunnen worden gepland. Standaard worden er zeven weeks-checks uitgevoerd voor de zittingsdatum om te controleren of het dossier volledig is.

Raad voor de Kinderbescherming

Sturingsinformatie en sturing. Sturingsinformatie (zoals inzicht in het aantal dagen dat een zaak 'ligt te wachten' op behandeling) is een minimale vereiste om verbeteringen in de doorlooptijden doelmatig te organiseren. Met sturingsinformatie is het mogelijk om de meest impactvolle knelpunten vast te stellen en te bezien of verbeteracties tot effecten leiden. Sturing betekent niet alleen 'harde sturing' op cijfers, maar betekent (juist) ook betrokkenheid, samenwerking (in een organisatie of tussen organisaties) verbeteren. "Alles wat je aandacht geeft groeit." Sturing vindt plaats binnen de individuele ketenpartners én op de keten als geheel.

- *Sturingsinformatie:* Via het landelijke systeem van de RvdK is **informatie inzichtelijk over aantallen en doorlooptijden**.

In Midden-Nederland zijn er intern bij de RvdK grote wachtlijsten. Hierbij is vaak minder aandacht voor strafzaken. Verandering bij de RvdK is dat ook **jeugdstrafzaken een hoge prioriteit** mee kunnen krijgen.

- *Sturing:* Belangrijk is om met de sturingsinformatie ook werkafspraken te maken wie stuurt op basis van de beschikbare data en hoe escalatielijnen zijn ingebouwd.

Netwerksamenwerking & continu leren en verbeteren:

- In Midden-Nederland wordt op casusniveau (uitschieters) bekeken wat de oorzaak is voor de lange doorlooptijd. Dit '**uitpluizen**' van **casuïstiek** vindt in ketenverband plaats.

In Limburg wordt continu gekeken waar **verbeteringen kunnen worden aangebracht**. Samen met de bureaus ketensamenwerking wordt vijf à zes keer per jaar bijeengekomen om te kijken waar er tegenaan wordt gelopen en waar verbeteringen in kunnen worden aangebracht. Daarnaast gaat de RvdK in iedere gemeente in gesprek met de wethouder jeugd om – gelet op de transitie - te spreken over de civiele en strafrechtelijke aanpak.

Werkproces

- Herbevestig de afspraak met OM om minimaal zes weken voor de zitting **de zittingslijst te ontvangen**. In alle bezochte regio's blijkt het opnieuw onder de aandacht brengen van deze werkafspraken effectief te zijn.

In Limburg wordt in zaken waar een PV is opgemaakt en waar de RvdK het belangrijk vindt om de verdachte beter in kaart te brengen, een **omgevingsonderzoek** gestart. Dit kan versnellend werken, omdat na zes weken direct een afdoeningsbeslissing kan worden genomen.

Overig

- De **LIJ rapportages** van de RvdK worden door partners als te omvangrijk ervaren.

De rapporten van de RvdK gaan in 2019 veranderen. Ze worden:

- **Kindvriendelijk:** er komt een adviesbrief, die samen met het raadsrapport uit het LIJ komt. Deze brief bevat in kindvriendelijke taal informatie voor de jongere over het onderzoek, het dynamisch risicoprofiel en het strafadvies.

- **Anders van volgorde:** de volgorde van de raadsrapportage wordt gewijzigd. Het strafadvies komt, net als de afwegingen, voortaan voorin het rapport te staan.
- **Korter:** er is o.a. geen inhoudsopgave meer, de NAW-gegevens staan op 1 pagina, standaard onderdelen zoals IVRK en uitleg Preselect Recidive worden verwijderd en bijlage 4 (vragenlijst kerndeel selectie) wordt niet meer meegestuurd.

Halt

Sturingsinformatie en sturing. Sturingsinformatie (zoals inzicht in het aantal dagen dat een zaak 'ligt te wachten' op behandeling) is een minimale vereiste om verbeteringen in de doorlooptijden doelmatig te organiseren. Met sturingsinformatie is het mogelijk om de meest impactvolle knelpunten vast te stellen en te bezien of verbeteracties tot effecten leiden. Sturing betekent niet alleen 'harde sturing' op cijfers, maar betekent (juist) ook betrokkenheid, samenwerking (in een organisatie of tussen organisaties) verbeteren. "Alles wat je aandacht geeft groeit." Sturing vindt plaats binnen de individuele ketenpartners én op de keten als geheel.

- *Sturingsinformatie:* Via het landelijke systeem Halt is informatie inzichtelijk over aantallen en doorlooptijden. In het systeem waarin Halt jongeren inschrijft, verschijnt een 'klokje'. Hierdoor is het inzichtelijk of de doorlooptijden worden gehaald.
- *Sturing:* Het is belangrijk om met de sturingsinformatie ook werkafspraken te maken wie stuurt op basis van de beschikbare data en hoe escalatielijnen zijn ingebouwd.

Netwerksamenwerking & continu leren en verbeteren:

- De aanwezigheid van Halt op ZSM wordt in alle regio's positief gewaardeerd.
- In Midden-Nederland wordt op casusniveau (uitschieters) bekeken wat de oorzaak is voor de lange doorlooptijd. Dit '**uitpluizen**' van **casuïstiek** vindt in ketenverband plaats.
- In Limburg wordt continu gekeken waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. Samen met de **bureaus ketensamenwerking** wordt vijf à zes keer per jaar bijeengekomen om te kijken waar tegenaan wordt gelopen en waar verbeteringen in kunnen worden aangebracht.
- In Noord-Nederland gaat Halt zich **huisvesten op de politiebureaus** waar ZSM plaatsvindt zodat de lijnen kort zijn en de jongeren snel gesproken kunnen worden

Werkproces

- **Negatieve Halt-zaken worden direct gerouteerd naar ZSM** in plaats van eerst via de politie te melden.
- Het uitgangspunt is dat jongeren en ouders zo snel mogelijk worden uitgenodigd (lik op stuk handelen). Om dit te ondersteunen ontvangen jongeren **een appje** om hen te herinneren aan de afspraak bij Halt.

Zittende Magistratuur

Sturingsinformatie en sturing. Sturingsinformatie is een minimale vereiste om verbeteringen in de doorlooptijden doelmatig te organiseren. Met sturingsinformatie is het mogelijk om de meest impactvolle knelpunten vast te stellen en te bezien of verbeteracties tot effecten leiden. Sturing betekent niet alleen 'harde sturing' op cijfers, maar betekent (juist) ook betrokkenheid, samenwerking (in een organisatie of tussen organisaties) verbeteren. "Alles wat je aandacht geeft groeit." Sturing vindt plaats binnen de individuele ketenpartners én op de keten als geheel.

Belangrijk is om met de sturingsinformatie ook werkafspraken te maken wie stuurt op basis van de beschikbare data en hoe escalatielijnen zijn ingebouwd.

- In het Verbeterplan van Zeeland-West-Brabant opgenomen dat er een maandelijks overleg plaatsvindt tussen teamleider jeugd Rechtbank, hoofd Verkeerstoren, jeugd officier van justitie en plaatsvervangend hoofd officier van justitie dan wel teamleider (gedelegeerd), waarin wordt gestuurd aan de hand van vraag en aanbod.

Netwerksamenwerking & continueren en verbeteren:

- In Midden-Nederland wordt op casusniveau (uitschieters) bekeken wat de oorzaak is voor de lange doorlooptijd. Dit '**uitpluizen**' van **casuïstiek** vindt in ketenverband plaats.
- In Limburg wordt continu gekeken waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. Samen met de **bureaus ketensamenwerking** wordt vijf à zes keer per jaar bijeengekomen om te kijken waar tegenaan wordt gelopen en waar verbeteringen in kunnen worden aangebracht.

Samenwerking advocatuur

De **beperkte beschikbaarheid van de advocatuur** wordt unaniem in alle regio's als een belangrijk punt van aandacht benoemd.

- In Midden-Nederland worden bij het plannen van een zitting drie opties gegeven van data waaruit de advocaat kan kiezen.
- In Limburg wordt op ZSM bij de dagvaarding bekeken wanneer de advocaat beschikbaar is. Samen met de advocaat wordt de zittingsdatum bepaald. In Zeeland-West-Brabant wordt voordat een zaak op zitting wordt gepland door ZSM contact opgenomen met de advocaat voor beschikbaarheid om onnodige aanhoudingen te voorkomen.
- Het bestuursdepartement gaat landelijk met de advocatuur in gesprek over dit thema.

Werkproces

- In Noord-Holland zijn bij de rechtbank de **familie- en jeugdzaken bij elkaar georganiseerd**. Hierdoor zou er gemakkelijk combizittingen kunnen worden gepland. In de praktijk komen deze zittingen weinig voor.
- In Noord-Holland wordt wanneer een jongere moet worden berecht via het **adolescentenstrafrecht**, deze gedagvaard voor een politierechterzitting en wordt de zaak afgedaan door een kinderrechter. Dit wordt georganiseerd door de verkeerstoren.

- In Den Haag wordt in het geval een jongere wordt geschorst direct een zittingsdatum gepland. Voorheen verloren deze zaken hun eerste prioriteit en kregen de zaken met minderjarigen in voorlopige hechtenis voorrang. Tegenwoordig worden bijna alle zaken geschorst en is het streven om zo min mogelijk jongeren in voorlopige hechtenis te houden. Nu is afgesproken dat in zaken die op de **raadkamer geschorst worden, direct een zittingsdatum bepaald**. Hierdoor blijven zaken in beeld. In overleg met het OM en de verkeerstoren wordt gekeken hoe dit werkproces formeel kan worden ingericht.
- In Zeeland-West-Brabant is in het Verbeterplan opgenomen: meer regie op zittingsplanning door Verkeerstoren op alle jeugdzaken. Daarnaast zijn er sinds kort snelrechtzittingen voor minderjarigen (AMV) beschikbaar. Ook worden zaken van minderjarigen direct vanuit de raadkamer gepland op een zitting en wordt er naar gestreefd om het zittingsrooster minimaal zes maanden vooruit te plannen.

Overig – Ketenpact Oost-Brabant

Eind november 2018 hebben de ketenpartners van de strafrechtketen in Oost-Brabant de handen ineengeslagen om samen de doorlooptijden te verkorten. De politie, het arrondissementsparket, de directie strafrechtketen, het hof, de Raad voor de Kinderbescherming, de rechtbank, de reclassering en het ressortsparket hebben toen het [Ketenpact Oost-Brabant](#) getekend. Daarin is afgesproken om samen te werken en te investeren in het verkorten van de doorlooptijden, zonder afbreuk te doen aan de individuele taak en positie van elke afzonderlijke ketenpartner. De ketenmarinier speelt hierin een verbindende rol. Hij is in maart 2019 aan de slag gegaan met het opzetten, aanjagen en ondersteunen van (innovatieve) pilots voor de werkprocessen waarbij meerdere ketenpartners betrokken zijn. Naar aanleiding van een analyse is gekozen om vier pilots nader te onderzoeken en te starten. Gekozen is voor oplossingen voor de volgende knelpunten: gebrek aan gezamenlijke cijfermateriaal en analyse, rework en administratieve lasten politie processen-verbaal, zittingscapaciteit, de tijd tussen het uitwerken van het appel en het hoger beroep.